

Fer avinent

Vet aquí una de les nombrosíssimes locucions verbals que la nostra llengua ha creat amb el verb fer com a element conjugable: fer avinent. Fa molt pocs dies ens hi referíem —a aquestes locucions verbals— per tal de fer observar que el fet que n'hi hagi moltes no vol dir que se'n puguin formar arbitràriament, afegint, per exemple, qualsevol substantiu abstracte al verb fer. Avui volem fer avinent de nou un punt que ja hem comentat algun altre cop: i és que l'ús de certes formes de llenguatge, com són aquestes locucions, tan vives, populars i genuïnes, és ben recomanable i cal encoratjar-lo, en tots els nivells de l'expressió, dit altrament, en tota mena de textos, des dels que volen tenir un to popular fins als que són vehicle de difusió de l'alta cultura, perquè en tots hi escauen perfectament. Però, això sí: cal que siguin usades amb el significat que realment tenen, amb el sentit que hom els reconeix tradicionalment, que ha d'ésser determinat, naturalment, pel seu perfecte coneixement i no amb un valor aproximat, imprecís o canviat, que és el que avui s'esdevé molt sovint quan les dicta no aquest coneixement sinó la intuïció o una referència més aviat vaga. L'ús de les expressions idiomàtiques amb un sentit canviat contribueix a desfigurar l'idioma i, a més, molt sovint comporta la inintel·ligibilitat de la idea que es volia comunicar, o la comprensió d'una idea diferent o oposada.

Llegim, així, parlant d'uns determinats personatges, que «s'ho van fer avinent perquè (un tercer personatge) no es deixés veure per certs indrets». I cal preguntar-se, ¿què es vol dir, exactament, amb aquesta frase? Fer avinent vol dir «fer present, recordar»: aquest és el significat amb què sempre hem usat aquesta locució i el que li reconeixen els diccionaris i que no sembla pas que escaigui al context. Més aviat diríem que s'hi vol expressar la idea de «procurar», i qui sap, en realitat, si el que es volia dir és s'ho van fer venir bé. Es, però, una tercera locució la que més sembla que hauria escaigut en aquest cas: Van fer per manera que no s'hi deixés veure.

Albert Jané